

Jelen adózási tájékoztató összefoglalja a nyugdíjbiztosításokra vonatkozó hatályos adózási szabályokat. Ezen tájékoztató ismerete nem mentesíti a biztosítási jogviszony szereplőit az alól, hogy az adótörvények mindenkor hatályos rendelkezéseiről a tőlük elvárható módon maguk is tájékozódjanak.

Nyugdíjbiztosítás

A nyugdíjbiztosítás szerződője magánszemély és jogi személy is lehet.

Az adóról való rendelkezésre kizárólag a magánszemély szerződő jogosult.

Nyugdíjbiztosítás (SZJA tv. 3.§ (93)): az olyan életbiztosítás, ahol a 44/C. § (8) bekezdése szerinti visszafizetési kötelezettség összegével csökkentett biztosítói teljesítésre – a haláleseti szolgáltatást kivéve – a nyugdíjbiztosítási szerződés egész tartama alatt az a biztosított jogosult, akire a nyugdíjbiztosítási szerződést megkötötték, és a biztosító szolgáltatását a biztosított

- a) halála,
- b) társadalombiztosítási nyugellátásról szóló jogszabály szerinti saját jogú nyugellátásra való jogosultságának megszerzése (ez alatt a tényleges nyugdíjas állapotot kell érteni),
- c) egészségi állapotának legalább 40%-os mértéket elérő károsodása, feltéve, hogy a nyugdíjbiztosítási szerződés létrejöttének időpontjában a biztosított egészségkárosodása a 40%-os mértéket nem éri el (függetlenül attól, hogy rokkantsági vagy rehabilitációs ellátásra jogosult-e vagy sem), vagy
- d) a szerződés létrejöttékor érvényes öregségi nyugdíjkorhatár biztosított általi betöltése

váltja ki, feltéve, hogy a nyugdíjbiztosítási szerződés létrejöttétől (az ajánlat vagy a szerződésmódosítás ügyfél részéről történő aláírásának napjától) a biztosító biztosítási eseményre tekintettel történő teljesítéséig (kivéve a biztosított halálát, a biztosított legalább 40%-os mértékű egészségkárosodását, valamint kivéve, ha a biztosító teljesítése nem csökkenő összegű járadékszolgáltatás és a járadékszolgáltatást a szerződés létrejöttétől számított legalább 10. év végéig vagy a biztosított haláláig nyújtják) legalább 10 év eltelik, azzal, hogy a nyugdíjbiztosítási szerződésnek az a)-d) pontokban szereplő biztosítási eseményeket – a c) pont kivételével, ha a biztosított egészségkárosodása a nyugdíjbiztosítási szerződés létrejöttékor a 40%-os mértéket már eléri – tartalmaznia kell, és az a)-d) pontokban szereplő biztosítási eseményeken kívül más biztosítási eseményt nem tartalmazhat. Amennyiben a szerződés létrejöttétől számított 10. év végéig tartó időszakra kalkulált járadékszolgáltatás egy hónapra jutó várható összege az ötezer forintot nem éri el, a járadékszolgáltatás – a szerződés létrejöttétől számított 10. év letelte előtt – egy összegben is teljesíthető.

A nyugdíjbiztosítás kedvezménye (SZJA tv. 44/C §)

A nyugdíjbiztosítási kedvezmény összevonás alá eső jövedelem utáni adóról való rendelkezési jogosultságot jelent.

A nyugdíjbiztosítás szerződője az adóévben az általa

szerződőként befizetett összeg (ideértve a szerződésen az adóévben jóváírt olyan összeget is, amely korábban nem jogosított e § szerint adóról való rendelkezésre, valamint a kifizetőnek nem minősülő más személy által fizetett, adómentes bevételnek minősülő, továbbá az összevont adóalapba tartozó jövedelemként adóköteles díj) maximum 20%-ával megegyező összegről tehet nyilatkozatot (nyugdíjbiztosítási nyilatkozatot), adóévenként legfeljebb 130 ezer forintig. A nyugdíjbiztosításhoz kötött kiegészítő biztosítás(ok)ra befizetett összeg alapján nyugdíjbiztosítási nyilatkozat nem tehető. Amennyiben az alapbiztosítás kockázati díjrésze meghaladja az alapbiztosítás díjának 10%-át, akkor az alapbiztosítás kockázati biztosítási díjrésze alapján nyugdíjbiztosítási nyilatkozat nem tehető.

A nyugdíjbiztosítás szerződője a biztosító első nyugdíj-szolgáltatásnak minősülő teljesítéséig, részleteléséig – ide nem értve az egészségkárosodás miatti részletelést –, de legkésőbb az öregségi nyugdíjkorhatár eléréséig befizetett díj alapján rendelkezhet az adójáról.

Ha a magánszemély nyugdíj-előtakarékossági számlán való vagy önkéntes pénztári megtakarítása vagy nyugdíjbiztosítás alapján is jogosult rendelkezési jogát gyakorolni, akkor a három jogcímen együtt véve is maximálisan 280 ezer forintnyi adójáról rendelkezhet.

Ha a magánszemélynek több biztosítónál van nyugdíjbiztosítása, és azok együttesen jogosítják az adóról való rendelkezésre, akkor a magánszemély által meghatározott összeg átutalását – az SZJA tv. 44/D. § (2) bekezdésében foglaltakra is tekintettel – az állami adó- és vámhatóság a nyugdíjbiztosítási szerződésekre történő befizetésekkel arányosan, (az adóbevallást követő 30 napon belül, de legkorábban az adóévet követő év március 1-től), szerződésenként teljesíti, a nyugdíjbiztosítási nyilatkozatban feltüntetett biztosítók pénzforgalmi számlájára.

A nyugdíjbiztosítási nyilatkozat megtételének feltételei:

- a rendelkezés időpontjában a rendelkező 2013. december 31-ét követően kötött nyugdíjbiztosítási szerződéssel rendelkezik, illetve az alábbi esetekben a szerződéssel már nem rendelkező magánszemély is (feltéve, hogy annak egyéb törvényi feltételei fennállnak):
 - a szerződő magánszemély helyébe egy másik személy lép, feltéve, hogy a nyugdíjbiztosítási szerződés alapján az Szja tv. 44/C § (8) bekezdés szerinti visszafizetési kötelezettséget kiváltó esemény nem történt;
 - a nyugdíjbiztosítási szerződés nyugdíjszolgáltatás miatt megszűnt;
 - a nyugdíjbiztosítási szerződés a magánszemélynek fel nem róható okból (így különösen a biztosító felszámolása következtében) szűnt meg.
- a rendelkezés időpontjában a rendelkezőnek nincs az állami adó- és vámhatóságnál nyilvántartott adótartozása,
- birtokában van a biztosító által kiadott igazolás, amely tartalmazza a rendelkezési jogosultság alapjául szolgáló összeget, valamint a biztosító nevét, pénzforgalmi számlaszámát és a nyugdíjbiztosítási szerződés szerződésszámát,

– az egyéb adókedvezményekkel csökkentett adó összege erre fedezetet nyújt.

Amennyiben a magánszemély a teljesítéskor már nem rendelkezik azzal a nyugdíjbiztosítási szerződéssel, amelyre a befizetett díj a rendelkezési jogosultságot megalapozta, de a nyugdíjcél nem sérül, akkor a következők szerint kell eljárni:

- a) ha a szerződő magánszemély helyébe egy másik személy lép és a nyugdíjbiztosítási szerződés alapján az Szja tv. 44/C § (8) bekezdés szerinti visszafizetési kötelezettséget kiváltó esemény nem történt, akkor az állami adó- és vámhatóság által teljesített összeget a biztosító a nyugdíjbiztosítási szerződésen jóváírja;
- b) a nyugdíjbiztosítási szerződés nyugdíjszolgáltatás miatti megszűnése esetén minden további rendelkezés nélkül a biztosító a biztosított magánszemélynek (a biztosított halála esetén a kedvezményezettnek) kiutalja;
- c) az a)-b) pontban nem említett esetben a biztosító az állami adó- és vámhatóságnál erre a célra nyitott beszédési számlára visszautalja, azzal, hogy a visszautalt összegre a magánszemély az állami adó- és vámhatósághoz benyújtott kérelme alapján akkor tarthat igényt, ha igazolja, hogy nyugdíjbiztosítási szerződése neki fel nem róható okból (így különösen a biztosító felszámolása következtében) szűnt meg. Amennyiben a magánszemély a visszautalt összegre jogosult, úgy az állami adó- és vámhatóság, ha a magánszemélynek van más nyugdíjbiztosítási szerződése, akkor a magánszemély nyilatkozata alapján e szerződésre, ennek hiányában a magánszemély saját pénzforgalmi számlájára (lakcíme) teljesíti.

A rendelkezési jogosultság alapján a biztosító pénzforgalmi számlájára visszautalt összeg az SZJA. tv. 7. § (1) e) pontja alapján nem minősül a magánszemély jövedelmének.

A nyugdíjbiztosítás visszavásárlása (vagy részvisszavásárlása) nem minősül nyugdíjszolgáltatásnak, és a szerződésen jóváírt adó visszafizetési kötelezettségét eredményezi, ugyanakkor részvisszavásárlás esetén a további években a szerződésre adójóváírás újból igényelhető. A biztosító teljesítése a nyugdíjbiztosítás rész- illetve teljes visszavásárlása esetén is a biztosítottat illeti meg.

Amennyiben a biztosító teljesítése nem minősül nyugdíjszolgáltatásnak, azaz az Szja tv. 44/C § (8) bekezdése alapján visszafizetési kötelezettséget kiváltó esemény valósul meg, (ideértve különösen a szerződés visszavásárlását, részvisszavásárlását, a kötvénykölcsön törlesztő részletének nyugdíjcélú megtakarítással szembeni elszámolását, valamint, ha díjfizetéssel részben vagy egészben nem fedezett időszakban a nyugdíjcélú megtakarítással szemben több, mint hat havi kockázati biztosítási díjrész – kivéve az alapbiztosítás legalacsonyabb összegű kötelező kockázati biztosítási díjrészét – kerül elszámolásra), vagy a szerződést úgy módosítják (ideértve a biztosított személyének cseréjére irányuló szerződésmódosítást is), hogy a szerződésmódosítást követően a biztosítás már nem minősül nyugdíjbiztosításnak, akkor az állami adó- és vámhatóság által korábban kiutalt összeget 20%-kal növelten kell a magánszemélynek (a szerződőnek vagy – ha a szerződő és a biztosított személye eltér egymástól és a szerződő kifizető vagy külföldi illetőségű személy, akkor – a biztosítottnak) visszafizetnie. A magánszemély visszafizetési kötelezettségét a biztosító megállapítja, a magánszemély részére kifizetendő összegből – ha van ilyen – levonja, a visszafizeté-

si kötelezettséget kiváltó eseményt követő hónap 12. napjáig személyi jövedelemadóként befizeti. A biztosító a magánszemély visszafizetési kötelezettségét és az abból levont összeget az adózás rendjéről szóló törvény szerinti havi adó- és járulékbevallásában külön jogcímen bevallja, és arról a magánszemély számára igazolást állít ki. Amennyiben az említett kötelezettség levonására részben vagy egészben bármely oknál fogva nincs lehetőség, akkor a biztosító az igazoláson feltünteti a részben vagy egészben le nem vont összeget, és felhívja a magánszemély figyelmét arra, hogy a le nem vont részt a magánszemély köteles megfizetni. A magánszemély a biztosító által kiadott igazolás alapján az adóbevallásában vallja be a visszafizetési kötelezettség biztosító által le nem vont összegét, és azt a bevallás benyújtására előírt határidőig fizeti meg.

Nem terheli visszafizetési kötelezettség a magánszemélyt, ha az adómentes nyugdíjszolgáltatás feltételei maradéktalanul teljesültek. Nem váltja ki a visszafizetési kötelezettséget az sem, ha a szerződés a biztosító felszámolása miatt szűnik meg.

Adómentes biztosítási kifizetések

Az SZJA. tv. 1.sz.melléklet 6.6. c) és d) pontjai alapján a nyugdíjbiztosítási és járadékbi biztosítási szerződés esetében nyújtott szolgáltatás, kivéve az olyan biztosítási szerződés alapján nyújtott szolgáltatás, amelynek díját vagy díjának egy részét a magánszemély költségként elszámolta.

Adóköteles biztosítási kifizetések (kamatjövedelem – SZJA tv. 65.§):

A nyugdíjbiztosítás visszavásárlásából, részleges visszavásárlásából személyi jövedelemadó (kamatadó) köteles kamatjövedelem keletkezhet.

Kamatjövedelem adózása

Amennyiben a magánszemély által befizetett, valamint más személy által befizetett, adókötelesnek minősülő díjak (ideértve a nyugdíjbiztosítási nyilatkozat alapján a nyugdíjbiztosítási szerződésen jóváírt összeget is) együttes összegét a biztosítói kifizetés meghaladja, ez utóbbi pozitív különbözet kamatjövedelemnek minősül. 2013-tól a befizetett díjakat csökkenteni kell a kockázati díjrésszel. Részleges visszavásárlás esetén a befizetett díjrész meghatározása arányosítással történik ((biztosítói teljesítés összege/a szerződés megszűnése esetén járó biztosítói teljesítés összege) *(kockázati díjrészekkel csökkentett befizetett díjak)). Ha a kockázati díjrész az adott terméknel nem különíthető el, akkor a kamatjövedelem számításánál a rendszeres díjfizetésű biztosítási szerződés esetén a díj 10%-át, egyszeri díjas biztosítási szerződés esetén a díj 1%-át kell figyelmen kívül hagyni.

A kamatadó mértéke 15%, amelyet a biztosító a kifizetés időpontjában levon, és megfizet az állami adó- és vámhatóságnak. A kamatadó számítása a megszolgált kamatjövedelem juttatását megalapozó időszakra vonatkozó rendelkezések figyelembevételével történik. (SZJA tv. 84/G.§)

A 2013. augusztus 1-jétől megszolgált kamatjövedelmet a kamatjövedelem juttatását megalapozó időszak 2013. július 31-ét követő részének és az időszak teljes időtartamának napokban számolt aránya alapján kell megállapítani.

Kamatjövedelem kedvezmények:

A biztosításból származó kamatjövedelem (ezáltal a kapcsolódó adókötelezettség)

50 százalékkal csökkenthető:

- egyszeri díjas szerződések esetében: lejárat és (rész) visszavásárlás esetén, ha a kifizetés a szerződéskötést követő 3. év után, de az 5. év előtt történik,
- rendszeres díjas szerződések esetében: lejárat és (rész) visszavásárlás esetén, ha a kifizetés a szerződéskötést követő 6. év után, de a 10. év előtt történik.

100 százalékkal csökkenthető (így nem adóköteles):

- egyszeri díjas szerződések esetében: lejárat és (rész) visszavásárlás esetén, ha a kifizetés a szerződéskötést követő 5. év után történik,
- rendszeres díjas szerződések esetében: lejárat és (rész) visszavásárlás esetén, ha a kifizetés a szerződéskötést követő 10. év után történik.

A levont kamatadóról a biztosító igazolást ad a magánszemélynek. Abban az esetben, ha a kamatadó levonása megtörtént, vagy kamatadó nem terheli a jövedelmet, akkor a magánszemélynek az adóbevallásában nem kell szerepeltetnie ezt a jövedelmet.

Kamatjövedelem kedvezményt kizáró feltételek:

Az SZJA tv. 65.§ (3a) pontja szerint a (3) bekezdés a) pont ac) és ad) alpontja alkalmazásában **nem minősül sem egyszeri díjas biztosításnak, sem rendszeres díjas biztosításnak a biztosítás, ha:**

a) a biztosítási szerződésre a biztosítás teljes tartama alatt a szerződés szerint **elvárt díjon felül díjfizetés** (ideértve különösen az eseti, a rendkívüli, a soron kívüli díjat) **történt, kivéve, ha a szerződés szerint elvárt díjon felüli díjfizetést a hozzá tartozó biztosítástechnikai tartalékkal vagy díjtartalékkal együtt elkülönítetten (vagy a tartalék befizetett díjhoz való egyértelmű hozzárendelésével) tartja nyilván a biztosító; az így elkülönített összegeket** – az elvárt díjon felüli díjfizetés időpontját tekintve a szerződés létrejötte időpontjának – az adókötelezettség megállapításakor úgy kell tekinteni, mint önálló biztosítási szerződés szerinti díjat, biztosítástechnikai tartalékot, díjtartalékot,

b) a **rendszeres díjak (díjelőírások) előző biztosítási évhez viszonyított növekedésének (ideértve az indexálást is) mértéke meghaladja a Központi Statisztikai Hivatal által közzétett, a díjnövekedés évét megelőző második évre vonatkozó éves fogyasztói áremelkedés 30 százalékponttal növelt értékét** azzal, hogy a rendszeres díjak növekedése mértékének meghatározásakor a kockázati biztosítás díját figyelmen kívül kell hagyni, továbbá azzal, hogy a biztosítási szerződési feltételekben rögzített események bekövetkezése miatt átmeneti időre lehetővé tett díj-nemfizetés (szüneteltetés, díjmentesítés) időszakára is figyelembe vehető az ezen időszakot megelőző utolsó rendszeres díj alapulvételével a díj-nemfizetési időszak hosszával arányos biztosítási díj.

(3b) **A (3a) bekezdés szerinti, sem egyszeri díjas biztosításnak, sem rendszeres díjas biztosításnak nem minősülő biztosításra és az erre a biztosításra történő díjfizetésre a biztosítás teljes tartama alatt – kivéve, ha az utolsó elvárt díjon felüli díjfizetés, vagy az utolsó, a törvényi követelményeket ki nem elégítő díjnövekedés időpontjától a (3) bekezdés a) pont ac) és ad) alpontjában meghatározott**

idő már eltelt – nem alkalmazhatók a (3) bekezdés szerinti jövedelemcsökkentő rendelkezések.

Melléklet:

A nyugdíjbiztosításokat érintő meghatározások az 1995. évi CXVII. törvény a személyi jövedelemadóról (továbbiakban SZJA tv.) alapján:

SZJA tv. 3.§ (96) Járadékbiztosítás: az olyan életbiztosítás – ideértve az azonnal induló, nem csökkenő összegű járadékbiztosítást is –, ahol a járadékszolgáltatást legalább a folyósítás megkezdésétől számított 10. év végéig, vagy a biztosított haláláig nyújtják, feltéve, hogy a járadék nem csökkenő összegű és legalább évente vagy annál gyakoribb kifizetéssel valósul meg.

SZJA tv. 3.§ (97) Nem csökkenő összegű járadékszolgáltatás: a biztosító olyan szolgáltatása, amikor a biztosító rendszeres teljesítései közül a mindenkor utolsó teljesítés – pénzben vagy más egységben kifejezett – összege nagyobb vagy egyenlő a mindenkor utolsó teljesítést közvetlenül megelőző biztosítói teljesítés összegénél, ideértve azt az esetet is, amikor a biztosítói teljesítés összege igazolhatóan kizárólag a biztosítói teljesítés gyakoriságának és/vagy a folyósítás tartamának módosulása vagy a magánszemély rendelkezése alapján a nyugdíjbiztosítási szerződésen jóváírt adó kedvezményezett magánszemély részére történő kiutalása miatt változik.

SZJA tv. 3.§ (98) Biztosító teljesítése: a biztosító által a biztosítási jogviszonyra tekintettel bármilyen jogcímen kifizetett összeg, juttatott vagyoni érték, tekintettel az 1. számú melléklet rendelkezéseire is.

SZJA tv. 3.§ (99). Kiegészítő biztosítás: a nyugdíjbiztosításra vonatkozó rendelkezések alkalmazása során kiegészítő biztosítás az olyan biztosítás – függetlenül attól, hogy az milyen kockázatra nyújt fedezetet –, amelynek saját különös szerződési feltétele van és díja a nyugdíjbiztosítás díjától a számviteli jogszabályok szerint elkülönített (ideértve a szerződéses feltételek szerint rögzített módon meghatározott, levonással érvényesített díjat is).

SZJA tv. 65.§ (1) Kamatjövedelemnek minősülnek

(d) a biztosítói teljesítésből – kivéve, ha a biztosító teljesítése az 1. számú melléklet 6. pont 6.6. alpontja szerint adómentes vagy e törvény más rendelkezése alapján minősül adóköteles jövedelemnek – a befizetett díjat (ideértve a nyugdíjbiztosítási nyilatkozat alapján a nyugdíjbiztosítási szerződésen jóváírt összeget is) meghaladó összeg azzal, hogy nem minősül befizetett díjnak a kockázati biztosítás díja;

(6a) Az (1) bekezdés d) pontjának alkalmazása során kockázati biztosítási díjnak kell tekinteni a számviteli jogszabályok szerint elkülönítve kimutatott kockázati biztosítási díjat (ideértve a szerződéses feltételek szerint rögzített módon meghatározott, utólag levonással érvényesített díjat is), vagy – ha a kockázati biztosítás díja nem elkülönített, akkor is, ha az több kockázatra terjed ki – rendszeres díjfizetésű biztosítási szerződés esetében a díj 10 százalékat, egyszeri díjas biztosítás esetében a díj 1 százalékat. Ha a biztosítói teljesítéssel a biztosítási szerződés nem szűnik meg, a befizetett díjak és az azt csökkenteni rendelt tételek olyan arányban vehetők figyelembe, mint ahogyan a biztosítói teljesítés összege aránylik a biztosítási szerződés – a biztosítói teljesítés időpontjában történő – megszűnése esetén járó biztosítói teljesítés összegéhez. A biztosítói teljesítést megelőzően bevételcsökkentő tétel-

ként már figyelembe vett díjrészeket, valamint a befizetett díjat csökkentő tételként már figyelembe vett kockázati biztosítási díjat figyelmen kívül kell hagyni a kamatjövedelem biztosítói teljesítés időpontjában történő további megállapítása során.

Jelen tájékoztatás a 2020. január 1-jétől érvényes szabályokat tartalmazza, ezért kérjük, kísérje figyelemmel a jövőben bekövetkező változásokat.

UNION Vienna Insurance Group Biztosító Zrt.